

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ”
(практична психологія)
(для бакалаврів)**

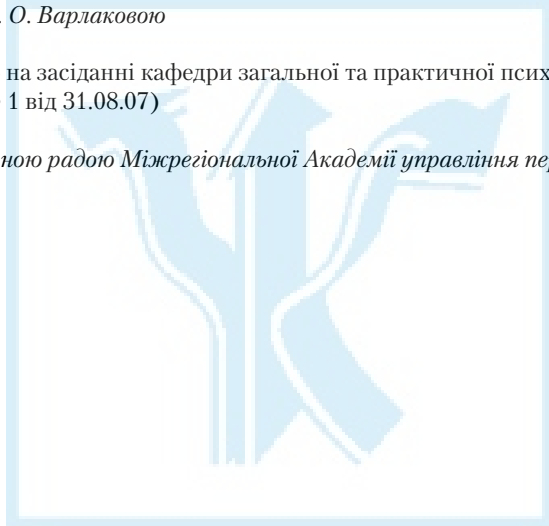
МАУП

Київ 2008

Підготовлено старшим викладачем кафедри загальної та практичної психології *Є. О. Варлаковою*

Затверджено на засіданні кафедри загальної та практичної психології (протокол № 1 від 31.08.07)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Варлакова Є. О. Методичні матеріали щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Основи психологічної практики” (практична психологія) (для бакалаврів). — К.: МАУП, 2008. — 19 с.

Методичні матеріали містять пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Основи психологічної практики” (практична психологія), завдання для самостійної роботи, питання для самоконтролю, теми рефератів, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2008

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Методичні матеріали подані з метою забезпечити курс “Основи психологічної практики” (практична психологія), сформувавши у студентів-психологів уявлення про психологічну практику як один з різновидів діяльності практичного психолога.

Зміст методичних матеріалів щодо забезпечення самостійної роботи сприятиме реалізації практичної спрямованості підготовки студентів-психологів шляхом забезпечення їх професійної компетентності у сфері кваліфікованого надання психологічної допомоги.

Самостійна робота зорієнтована на оволодіння студентами певною системою теоретичних знань; формування у них відповідних умінь та навичок обумовлюється завданнями як теоретичного, так і практичного спрямування.

Робота з теоретичним матеріалом передбачає самостійне виконання позааудиторних завдань, що сприяють засвоєнню навчального матеріалу шляхом:

- пошуку та огляду літературних джерел за проблематикою;
- написання рефератів,
- анотування рекомендованої літератури;
- складання термінологічних словників, планів.

Самостійне виконання позааудиторних практичних завдань включає в себе:

- письмове оформлення завдань, схем, діаграм та інших робіт відповідно до проблематики;
- аналіз конкретної психологічної ситуації;
- підготовка до ситуаційних вправ.

МАУП

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ”
(практична психологія)

№ пор.	Назва змістового модуля і теми	Кількість годин
	Змістовий модуль I. Практична психологія як галузь професійної діяльності психолога	6
1	Поняття практичної психології	2
2	Специфіка та взаємозв'язок наукової, практичної та побутової психології	4
	Змістовий модуль II. Методологія психологічної практики	10
3	Проблема визначення методологічних основ психологічної практики	6
4	Система принципів психологічної практики	4
	Змістовий модуль III. Особистість та діяльність практичного психолога	10
5	Особистісна підготовка практичного психолога	6
6	Етичні засади діяльності практичного психолога	4
	Змістовий модуль IV. Особистість клієнта у психологічній практиці	12
7	Психологічні проблеми клієнта, їх визначення та розв'язання	8
8	Формування здорового способу психічного життя клієнта	4
	Змістовий модуль V. Теоретичні основи групової психологічної практики	16
9	Види групової роботи у психологічній практиці	4
10	Техніки роботи з групою у психологічній практиці	8
11	Статеві-вікові особливості клієнтів та їх вплив на групову роботу	4
Разом годин: 54		

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Змістовий модуль І. Практична психологія як галузь професійної діяльності психолога

Тема 1. Поняття практичної психології

Мета: ознайомити студентів із особливостями практичної психології як галузі професійної діяльності психолога.

Методологічні вказівки: у процесі роботи студенти повинні вміти самостійно характеризувати особливості практичної психології як галузі професійної діяльності психолога.

Основні поняття та ключові слова: наукова психологія, практична психологія, академічна психологія, практичний психолог, шкільний психолог.

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення наукової психології.
2. Дайте визначення практичної психології.
3. У чому, на вашу думку, полягає різниця між науковою та практичною психологією?
4. Яка відмінність структури практичної та наукової психології?
5. Розкажіть про види діяльності практичних психологів у різних галузях психологічної практики.
6. Порівняйте поняття “наукова”, “академічна” і “практична” психологія.
7. Навіщо студенту оволодівати науковими психологічними знаннями?
8. Наведіть власні спостереження про роботу практичних психологів.

Теми рефератів

1. Практична психологія у моєму житті.
2. Роль психології в оптимізації професійної діяльності.
3. Психологія майбутнього: власне бачення.
4. Розвиток та перспективи психологічної науки.

Література [1; 4; 9; 13; 24; 33; 45; 46; 50; 60; 68]

Тема 2. Специфіка та взаємозв'язок наукової, практичної та побутової психології

Мета: ознайомити студентів із специфікою наукової, практичної та побутової психології.

Методологічні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні вміти визначати взаємозв'язок між науковою, практичною та побутовою психологією.

Основні поняття та ключові слова: практична психологія, побутова психологія, наукова психологія, методичний апарат наукової психології, психологічна технологія.

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення наукової (академічної) психології та прокоментуйте його.
2. Розкрийте зміст поняття “побутова психологія”.
3. Назвіть професії, які найбільше спонукають людину до набуття знань про поведінку інших людей.
4. Дайте визначення практичної психології та прокоментуйте його.
5. Який зв'язок соціоніки з науковою, практичною та побутовою психологією.
6. Порівняйте парapsихологію з науковою, практичною і побутовою психологією.

Теми рефератів

1. Наукова, життєва та народна психологія як джерело знань про психіку людини.
2. Психологія в системі наук.
3. Специфіка виникнення професії психолога в Україні.

Література [5; 7; 18; 28; 52; 68; 75; 79; 80; 85]

Змістовий модуль II. Методологія психологічної практики

Тема 3. Проблема визначення методологічних основ психологічної практики

Мета: ознайомити студентів із методологічними основами психологічної практики.

Методологічні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні вміти визначати та аналізувати методологічні основи психологічної практики.

Основні поняття та ключові слова: психологічна проблема, життєва ситуація особистості, соціальна ситуація розвитку, життєвий шлях особистості, природне середовище особистості, життєва перспектива особистості, доля особистості, соціальна активність особистості.

Питання для самоконтролю

1. Чим категоріальний апарат практичної психології відрізняється від категоріального апарату академічної психології?
2. Що таке психологічна проблема?
3. За якими ознаками розрізняються психологічні проблеми?
4. Назвіть основні види психологічних проблем людини.
5. Що таке життєва ситуація і як це поняття співвідноситься з поняттям соціальної ситуації розвитку?
6. Яка різниця між життєвою ситуацією та психологічною ситуацією?
7. Яке значення у роботі практичного психолога має відтворення життєвого шляху клієнта?
8. У чому різниця між соціальною активністю особистості та її діяльністю?
9. Взаємозалежність поняття “доля” й “соціальна активність особистості”.

Теми рефератів

1. Життєва перспектива особистості, її характерні особливості.
2. Поняття долі у психологічній практиці.
3. Психологічна проблема, її роль у житті людини.

Література [3; 10; 11; 23; 24; 25; 30; 62–64; 69; 73; 83]

Тема 4. Система принципів психологічної практики

Мета: ознайомити студентів із специфікою системи принципів психологічної практики.

Методологічні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні вміти пояснювати принципи психологічної практики.

Основні поняття та ключові слова: система принципів, провідний принцип психологічної науки, принцип детермінізму, принцип

суб'єктивної активності, принцип розвитку, принцип індивідуально-го підходу, принцип синтетичного підходу до предмета психологічної практики.

Питання для самоконтролю

1. Що таке система принципів у психологічній практиці?
2. Відмінність між принципами наукової та практичної психології.
3. З'ясуйте зміст принципів академічної психології.
4. Поясніть специфіку принципу суб'єктивної активності.
5. Що означає принцип особистісного підходу у психологічній практиці?
6. Розкрийте зв'язок принципу суб'єктивної активності з принципами детермінізму, розвитку та єдності психіки й свідомості.
7. Поясніть сутність принципу синтетичного підходу.
8. Простежте взаємозв'язок принципів у психологічній практиці.
9. Порівняйте принципи практичної психології з положеннями Етичного кодексу психолога.

Теми рефератів

1. Роль принципів у психологічній практиці.
2. Взаємозв'язок принципів і методів психологічної науки.
3. Принцип розвитку у психологічній практиці.

Література [24; 30; 33; 50; 53; 57; 65; 73]

Змістовий модуль III. Особистість та діяльність практичного психолога

Тема 5. Особистісна підготовка практичного психолога

Мета: ознайомити студентів із специфікою особистісної підготовки практичного психолога.

Методологічні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні вміти обґрунтовувати доцільність особистісної підготовки практичного психолога.

Основні поняття та ключові слова: професійна культура психолога, культура спілкування, діалогізм практичного психолога, культура мислення, емоційна культура психолога, професійна ідентифікація, професійна самореабілітація практичного психолога.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть рівні професійної підготовки практичного психолога.
2. Як розрізняються поняття “професійна ідентифікація” та “самооцінка професійно значущих якостей”?
3. Обґрунтуйте значення культури мислення для ефективної професійної діяльності практичного психолога.
4. Які особистісні якості є вагомими для професійного психолога-практика?
5. Які професійні якості повинні домінувати у кожному з напрямів професійної психологічної діяльності — академічній психології, науково-дослідній роботі, практичній психології?

Теми рефератів

1. Психологічна культура практичного психолога.
2. Професійна компетентність у психологічній практиці.
3. Основні критерії успішності психологічної практики.

Література [13; 15; 44; 55; 56; 61; 84; 85]

Тема 6. Етичні засади діяльності практичного психолога

Мета: пояснити студентам етичні засади діяльності практичного психолога.

Методологічні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні вміти розкривати зміст етичних засад діяльності практичного психолога.

Основні поняття та ключові слова: етичні норми, норми професійної етики практичного психолога, принцип індивідуалізації, принцип “не зашкодь”, принцип конфіденційності.

Питання для самоконтролю

1. Сутність правової та моральної регуляції професійної діяльності практичних психологів.
2. Чому у професійній діяльності практичного психолога необхідно дотримуватися певних моральних вимог?
3. Назвіть основні моральні засади діяльності практичного психолога.
4. Розкрийте зміст умови конфіденційності у роботі практичного психолога.

5. Чому психологічна практика вимагає індивідуального підходу до клієнта?
6. У чому полягає принцип “приєднання” у роботі психолога з огляду моральних засад його роботи?
7. Чому необхідною умовою успішної роботи є встановлення довіри між психологом та клієнтом?
8. Поясніть смисл принципу “не зашкодь”.
9. Проаналізуйте Етичний кодекс психолога та назвіть його засадничі принципи.

Теми рефератів

1. Безоцінювальне ставлення до клієнта, його роль у роботі практичного психолога.
2. Індивідуальний підхід до клієнта у психологічній практиці.
3. Професійний етикет практичного психолога.

Література [6; 9; 21; 22; 27; 30; 31; 38; 40]

Змістовий модуль IV. Особистість клієнта у психологічній практиці

Тема 7. Психологічні проблеми клієнта, їх визначення та розв'язання

Мета: ознайомити студентів із основами психологічної проблематики клієнтів психолога.

Методологічні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні вміти класифікувати психологічні проблеми клієнтів практичних психологів та визначати їх специфіку.

Основні поняття та ключові слова: психологічна проблема клієнта, індикатори психологічної проблеми, психічна адаптація клієнта, реадaptaція, соціально-психолого-індивідуальний вимір психологічної проблеми, діяльнісний вимір психологічної проблеми, генетичний вимір психологічної проблеми.

Питання для самоконтролю

1. Психологічна проблема особистості та її значення у психологічній практиці.
2. На яких засадах можна класифікувати психологічні проблеми клієнта?

3. З'ясуйте специфіку вікових психолого-педагогічних проблем особистості.
4. Яким чином пов'язані психологічні проблеми з адаптацією людини до природних та соціальних умов?
5. Які перешкоди з'являються на шляху усвідомлення та розв'язання особистісних проблем особистості?
6. Назвіть методи, за допомогою яких психологічна практика долає особистісні проблеми клієнта.

Теми рефератів

1. Креативність психолога у вирішенні психологічних проблем клієнта.
2. Основні складові психологічної проблеми клієнта.
3. Поради клієнтові у психологічній практиці.

Література [1; 12; 16; 19; 26; 32; 39; 41; 49; 51; 58; 67; 81]

Тема 8. Формування здорового способу психічного життя клієнта

Мета: розкрити зміст поняття “здоровий спосіб психічного життя” клієнта.

Методологічні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні вміти визначати чинники формування здорового способу психічного життя людини.

Основні поняття та ключові слова: стрес, дистрес, психічне здоров'я особистості, саногенне мислення, патогенне мислення особистості, позитивне мислення клієнта.

Питання для самоконтролю

1. Як впливають індивідуально-психологічні та соціально-психологічні чинники на психічне здоров'я людини?
2. Дайте характеристику індивідуально-психологічного синдрому стресової нестійкості особистості; назвіть шляхи його подолання.
3. Що є характерним для патогенного мислення й поведінки людини?

4. Що таке саногенне мислення та поведінка людини; як їх формувати?
5. Спільне і відмінне саногенне мислення Ю. Орлова та позитивне мислення М. Мольца.

Теми рефератів

1. Критичність мислення клієнта у психологічній практиці.
2. Стреси, їх вплив на психічне здоров'я клієнта.
3. Думка особистості як велика енергетична сила Всесвіту.

Література [2; 8; 17; 20; 34; 42; 47; 48; 66; 69; 70; 71; 74; 76; 77; 82]

Змістовий модуль V. Теоретичні основи групової психологічної практики

Тема 9. Види групової роботи у психологічній практиці

Мета: ознайомити студентів із видами групової роботи практичного психолога.

Методологічні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні вміти розкривати специфіку групової роботи практичного психолога.

Основні поняття та ключові слова: групи вдосконалення особистості та групи навчання; групи вирішення проблем; лікувальні групи; групи самопомоги; групи підтримки; групи психологічного просвітництва; групи, орієнтовані на процес; клінічно терапевтичні групи.

Питання для самоконтролю

1. Специфіка групової психологічної практики.
2. Типологія групової роботи за Р. Кочюносом.
3. Назвіть характерні особливості груп зустрічей та Т-груп.
4. Розкажіть про роль груп вирішення проблем у психологічній практиці.
5. Поясніть сутність лікувальних груп у психологічній практиці.
6. Основні стадії розвитку групи.
7. Перелічіть функції практичного психолога на різних стадіях розвитку групи у психологічній практиці.

Теми рефератів

1. Роль групи самодопомоги в особистісному зростанні клієнта.
2. Групи психологічного просвітництва у психологічній практиці.
3. Групи підтримки як один із різновидів роботи з клієнтом.

Література [14; 21; 29; 31; 37; 43; 49; 52; 54]

Тема 10. Техніки роботи з групою у психологічній практиці

Мета: ознайомити студентів із провідними техніками роботи психолога з групою під час психологічної практики.

Методологічні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні навчитися характеризувати основні техніки роботи психолога з групою.

Основні поняття та ключові слова: техніка психологічної роботи, групові техніки психологічної практики, техніка постановки питань, техніка схвалення та заспокоювання, техніка перефразування та узагальнення, техніка відображення відчуттів, паузи мовчання у груповій роботі, техніка надання інформації, техніка інтерпретації, конфронтація в груповій роботі.

Питання для самоконтролю

1. Специфіка технік роботи психолога з групою.
2. Зробіть порівняльний аналіз групових технік у психологічній практиці.
3. Які прийоми використовує психолог при роботі з групою?
4. Які основні цілі перефразування ви знаєте?
5. Функції паузи мовчання клієнта у психологічній практиці.

Теми рефератів

1. Техніка постановки питань у груповій роботі.
2. Відображення почуттів клієнта у психологічній практиці.
3. Інтерпретація як техніка роботи практичного психолога.
4. Психологічні пастки клієнтів у психологічній практиці психолога.

Література [12; 14; 21; 22; 29; 31; 37; 43; 49; 52; 54]

Тема 11. Статеві-вікові особливості клієнтів та їх вплив на групову роботу

Мета: ознайомити студентів із статеві-віковими особливостями клієнтів практичного психолога.

Методологічні вказівки: у процесі самостійної роботи студенти повинні вміти пояснювати вплив на групову роботу статеві-вікових особливостей клієнтів практичного психолога.

Основні поняття та ключові слова: зрілість особистості, рання зрілість, середня зрілість, період пізньої зрілості, проблеми зрілого віку.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте зміст поняття “зріла особистість” у психології.
2. Назвіть характерні ознаки психологічної зрілості особистості.
3. Дайте психологічну характеристику різних етапів зрілості людини.
4. Основні проблеми зрілого віку людини.
5. Визначте типові проблеми роботи з клієнтами, обумовлені їх статевими відмінностями.

Теми рефератів

1. Особистісна зрілість консультанта у психологічній практиці.
2. Вплив соціальної зрілості клієнтів на групову роботу під час психологічної практики.
3. Основні атрибути зрілої особистості.

Література [6; 7; 14; 22; 37; 49; 54]

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Абрамова Г. С.* Введение в практическую психологию. — Брест, 1993.
2. *Абрамова Г. С.* Практикум по психологическому консультированию. — Екатеринбург; М., 1995.
3. *Абульханова-Славская К. А.* Стратегия жизни. — М., 1991.
4. *Алешина Ю. Е.* Индивидуальное и семейное психологическое консультирование. — М., 1994.

5. *Бондаренко А. Ф.* Социальная психотерапия личности. — К., 1991.
6. *Бондаренко О. Ф.* Психологічна допомога особистості. — Харків, 1996.
7. *Гарбузов В. И.* Практическая психотерапия. — СПб., 1994.
8. *Гиссен Л. Д.* Время стрессов: Обоснование и практические результаты психопрофилактической работы в спортивных командах. — М., 1990.
9. *Годфруа Ж.* Что такое психология: В 2 т. — М., 1992.
10. *Головаха Е. И.* Жизненная перспектива и профессиональное самоопределение молодежи. — К., 1988.
11. *Головаха Е. И., Кроник А. А.* Психологическое время личности. — К., 1984.
12. *Горностай Г. П., Васьковская С. В.* Теория и практика психологического консультирования: Проблемный подход. — К., 1995.
13. *Грановская Р. М.* Элементы практической психологии. — Ленинград, 1988.
14. *Групповое психологическое консультирование: крат. курс лекций / Е. М. Лысенко, Т. А. Молодиченко.* — М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2006. — 159 с. — (Психология).
15. *Долинська Л. В., Левченко М. В., Чепелева Н. В., Уманець Л. І.* Активні методи в роботі практичного психолога. — К., 1994.
16. *Дубовина И. В.* Школьная психологическая служба: Вопросы теории и практики. — М., 1991.
17. *Изард К.* Эмоции человека. — М., 1980.
18. *Казмиренко В. П.* Социальная психология организаций. — К., 1993.
19. *Кісарчук З. Г., Журавльова Н. Ю., Онищенко Г. І., Юрченко Т. П.* Спеціалізована психологічна служба і основні види психологічної допомоги населенню: Метод. рек. для психологів-практиків. — К., 1995.
20. *Китаев-Смык Л. А.* Психология стресса. — М., 1983.
21. *Кочюнас Р.* Основы группового психологического консультирования: Пер. с лит. — М.: Академический проект, 2000.
22. *Кочюнас Р.* Основы психологического консультирования: Пер. с лит. — М.: Академический проект, 2000. — 240 с.
23. *Коржова Е. Ю.* Методика “Психологическая автобиография” в психодиагностике жизненных ситуаций. — К., 1994.

24. *Костюк Г. С.* Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. — К., 1989.
25. *Кроник А. А.* Межличностное оценивание в малых группах. — К., 1982.
26. *Лебедев В. И.* Личность в экстремальных условиях. — М., 1989.
27. *Максименко С. Д.* Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. — К., 1990.
28. *Макитанов С. И., Хрящева Н. Ю.* Психогимнастика в тренинге. — СПб., 1993.
29. *Мастерство психологического консультирования* / Под ред. А. А. Бадхена, А. М. Родиной. — СПб.: Речь, 2006. — 240 с.
30. *Немов Р. С.* Психология: В 2 кн. — М., 1994.
31. *Немов Р. С.* Психологическое консультирование: Учеб. для студ. вузов. — М.: Гуманит. Изд. центр ВЛАДОС, 2003. — 528 с.
32. *Овчарова Р. В.* Справочная книга школьного психолога. — М., 1993.
33. *Общая психология* / Под ред. А. В. Петровского. — М., 1986.
34. *Орлов Ю. М.* Восхождение к индивидуальности: Книга для учителя. — М., 1991.
35. *Орлов Ю. М.* Страх // Наука и религия. — 1991. — № 11.
36. *Основи психології* / За ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. — К., 1995.
37. *Осипова А. А.* Общая психокоррекция: Учеб. пособие для студ. вузов. — М.: ТЦ Сфера, 2002. — 512 с.
38. *Панок В. Г.* Концепція психологічної служби у системі освіти України // Барви творчості. — К., 1995.
39. *Петрушин С. В.* Мастерская психологического консультирования. — 2-е изд., испр. и доп. — СПб.: Речь, 2006. — 184 с.
40. *Права дитини: Зб. документів.* — Львів, 1995.
41. *Практична психологія у системі освіти: Питання організації та методики* / За ред. В. Г. Панка. — К., 1995.
42. *Психологія життєвої кризи* / Відп. ред. Т. М. Титаренко. — К.: Агропромвидав України, 1998. — 348 с.
43. *Психогимнастика в тренинге* / Под ред. Н. Ю. Хрящевой. — СПб.: Речь; Ин-т тренинга, 2004. — 256 с.
44. *Психологічні аспекти гуманізації освіти* / За ред. Г. О. Балла. — К.: Рівне, 1996.

45. *Психологічний* словник / За ред. В. І. Войтка. — К., 1982.
46. *Психологический* словарь / Под ред. В. В. Давыдова и др. — М., 1983.
47. *Робота з клієнтами соціальних служб* / Упоряд. З. Г. Зайцева. — К., 1994.
48. *Розвиток творчої особистості в умовах екологічної кризи: В 2 ч.* / За наук. ред. О. В. Киричука і В. В. Рибалки. — К., 1993.
49. *Рабочая книга школьного психолога* / Под ред. И. В. Дубровиной. — М., 1991.
50. *Роменець В. А.* Історія психології. — К., 1990.
51. *Рибалка В. В.* Психологія розвитку творчої особистості: Навч. посіб. — К., 1996.
52. *Рудестам К.* Групповая психотерапия. — М., 1990.
53. *Ткаченко О. М.* Принципи і категорії психології. — К., 1979.
54. *Фопель К.* Технология ведения тренинга. Теория и практика: Пер. с нем. — 3-е изд. — М.: Генезис, 2007. — 267 с. — (Все о психологической группе).
55. *Чепелева Н. В.* Психологічна культура майбутнього вчителя. — К., 1989.
56. *Чепелева Н. В., Повкель Н. І.* Діалогічно-орієнтований підхід в системі підготовки практичних психологів // Вісн. Терноп. експеримент. ін-ту пед. освіти. — Тернопіль, 1996.

Додаткова

57. *Ананьев Б. Г.* Человек как предмет познания // Избр. психол. труды. — М., 1980. — Т. 1.
58. *Берн Э.* Игры, в которые играют люди. Люди, которые играют в игры. — СПб., 1992.
59. *Бурлачук Л. Ф., Коржова Е. Ю.* К построению теории “измеренной индивидуальности” в психодиагностике // Вопр. психологии. — 1994. — № 5. — С. 5–11.
60. *Василюк Ф. Е.* От психологической практики и психотехнической теории // Моск. психотерапевт. журн. — 1992. — № 1.
61. *Вербицкий А. А.* Концепция знаково-контекстового обучения в вузе // Вопр. психологи. — 1987. — № 5.
62. *Воронин В. Н., Князев В. Н.* К определению психологического понятия ситуации // Актуальные вопросы организационно-психо-

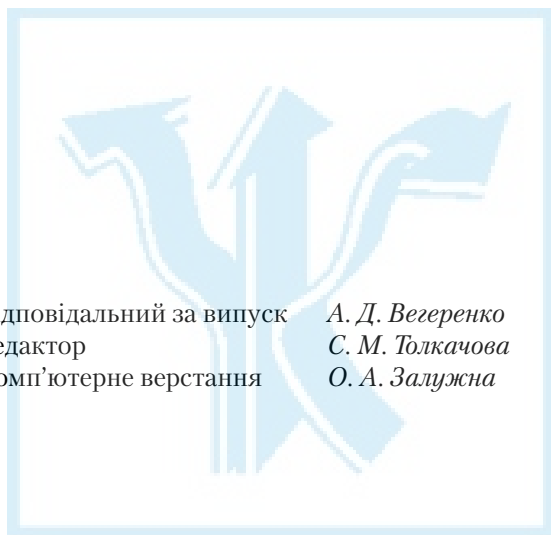
- логического обеспечения работы с кадрами. — М., 1989. — С. 121–126.
63. *Выготский Л. С.* Вопросы детской (возрастной) психологии // Собр. соч. — М., 1984. — Т. 4.
  64. *Гумилев Л. Н.* География этноса в исторический период. — Ленинград, 1990.
  65. *Давыдов В. В.* Проблемы развивающего обучения. — М., 1986.
  66. *Джампольски Дж.* Любовь побеждает страх. — М., 1991.
  67. *Кон И. С.* Ребенок и общество. — М., 1988.
  68. *Людина і докільля: Антологія: У 2 кн. / Упоряд. В. С. Крисаченко.* — К., 1995.
  69. *Мольц М.* Это я, или Как стать счастливым. — СПб., 199; Психология личности: Тексты / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, А. А. Пузырея. — М., 1982.
  70. *Мэй Р.* Искусство психологического консультирования. Как давать и обретать душевное здоровье / Пер. с англ. М. Будыниной, Г. Пимочкиной. — М.: Апрель-Пресс; Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001. — 256 с. (Сер. “Искусство консультирования”).
  71. *Психология эмоций: Тексты / Под ред. В. К. Вилюнаса, Ю. Б. Гиппенрейтер.* — М., 1984.
  72. *Рейнуотер Дж.* Это в наших силах: как стать собственным психотерапевтом. — М., 1992.
  73. *Роджерс К.* Взгляд на психотерапию: становление человека. — М., 1994.
  74. *Рутман Э. М.* Надо ли убежать от стресса? — М., 1990.
  75. *Сандлер Дж., Дэр К., Холдер А.* Пациент и психоаналитик: Основы психоаналитического процесса. — Воронеж, 1993.
  76. *Селье Г.* Стресс без дистресса? — М., 1979.
  77. *Телешевская М. З.* Учитесь властвовать собой: Записки психотерапевта. — К., 1990.
  78. *Тьюбсинг Д.* Избегайте стрессовых ситуаций. — М., 1993.
  79. *Урсано Р., Зоненберг С., Лазар С.* Психодинамическая психотерапия. — М., 1992.
  80. *Фрейд З.* Очерки истории психоанализа // “Я” и “Оно”. — Тбилиси, 1991. — Кн. 1.
  81. *Хорни К.* Невротическая личность нашего времени. — М., 1993.
  82. *Чирков Ю. Г.* Стресс без стресса. — М., 1988.

83. *Эльконин Д. Б.* Детская психология. — М., 1960.
84. *Якиманская И. С.* Разработка технологии личностно-ориентированного обучения // *Вопр. психологии.* — 1995. — № 2.
85. *Яценко Т. С.* Активная социально-психологическая подготовка учителя к общению с учащимися. — К., 1993.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Основи психологічної практики” (практична психологія).....	4
Завдання для самостійної роботи студентів.....	5
Список літератури.....	14

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *С. М. Толкачова*
Комп'ютерне верстання *О. А. Залужна*

МАУП

Зам. № ВКЦ-3402

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)

03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП